

طرح پیشنهادی برای تغییر قانون اساسی در انتصابات قضایی

30 مارس 2026

دولت آلبرتا طرحی را ارائه خواهد کرد که خواستار اصلاحات در قانون اساسی است تا به این استان حق اظهار نظر در انتصاب قضات دادگاه‌های عالی داده شود.

طبق ماده 96 از *قانون اساسی کانادا مصوب 1867*، دولت فدرال قضات را در دادگاه‌های عالی استانی منصوب می‌کند، حتی با وجود اینکه استان‌ها مسئول اداره این دادگاه‌ها هستند. طرح پیشنهادی آلبرتا خواستار اصلاح این چارچوب است تا استان نقش رسمی در انتخاب قضاتی که به آلبرتا خدمت می‌کنند داشته باشد.

این طرح پیشنهادی، در صورت تصویب توسط مجلس قانونگذاری، خواستار اصلاحاتی در قانون اساسی کانادا خواهد شد. هرگونه تغییری مستلزم تأیید پارلمان خواهد بود. آلبرتا از همه احزاب در پارلمان می‌خواهد که از ارائه و تصویب اصلاحیه لازم در قانون اساسی حمایت کنند.

بر اساس رویکرد پیشنهادی، انتصابات در دادگاه‌های عالی آلبرتا از میان نامزدهای توصیه و تأیید شده توسط آلبرتا انجام می‌شود و به استان نقش مستقیمی در فرآیند انتخاب می‌دهد. این رویکرد از استقلال قضایی محافظت کرده و نقش آلبرتا را در اجرای عدالت تقویت می‌کند و در عین حال تضمین‌کننده موضع شفاف استان در انتصابات قضایی است.

«آلبرتا مسئول نحوه اجرای عدالت در این استان است اما نقش مستقیمی در انتصاب قضات دادگاه عالی ندارد. این دادگاه‌ها هر روز به ساکنان آلبرتا خدمت می‌کنند و استانی که آن سیستم را اداره می‌کند باید در مورد اینکه چه کسی در آن منصوب می‌شود نقش داشته باشد. طرح مورد نظر به این شکاف رسیدگی کرده، اعتماد عمومی را تقویت می‌کند و اطمینان می‌دهد که آلبرتا نقش شفافی در نحوه اجرای عدالت در این استان دارد.»

دانیل اسمیت (Danielle Smith)، رئیس دولت استانی

کانادا در میان سیستم‌های فدرال در کشورهای مشابه به دولت‌های ایالتی یا استانی نقش مستقیمی در انتصابات قضایی می‌دهند، یک استثنا است. در حال حاضر، انتصابات قضایی از طریق کمیته‌های مشورتی قضایی انجام می‌شود که متقاضیان را ارزیابی و غربالگری کرده و توصیه‌های غیرالزام‌آوری را به دولت فدرال ارائه می‌دهند. فرآیند فعلی به دولت‌های استانی حق اظهار نظر معناداری در انتصاب قضات نمی‌دهد.

«استان‌ها به یک صدای مستقیم در تصمیم‌گیری درباره اینکه چه کسی برای نشستن در دادگاه‌هایشان مناسب‌تر است نیاز دارند. این رویکرد توازن بیشتری در نحوه انجام انتصابات قضایی ایجاد می‌کند و از فرآیندی شفاف‌تر و پاسخگوتر حمایت کرده و در عین حال استقلال قضایی را تقویت می‌کند.»

میکی آمری (Mickey Amery)، وزیر دادگستری و دادستان عمومی

دانیل اسمیت رئیس دولت استانی آلبرتا، به همراه داگ فورد (Doug Ford) رئیس دولت استانی انتاریو، فرانسوا لوگو (François Legault) رئیس دولت استانی کبک و اسکات مو (Scott Moe) رئیس دولت استانی ساسکاچوان، با ارسال نامه‌ای مشترک به نخست‌وزیر مارک کارنی (Mark Carney) خواستار فرآیندی معنادار و مشارکتی برای انتخاب قضات دادگاه‌های عالی، دادگاه‌های تجدیدنظر و دیوان عالی کانادا شدند.

این ابتکار بر اساس بازخوردهای Alberta Next Panel شکل گرفته است، که در آن ساکنان آلبرتا خواستار نقش استانی قوی‌تری در انتصابات قضایی شدند تا اطمینان حاصل شود که دادگاه‌ها منعکس‌کننده نیازهای متمایز جوامع آلبرتا هستند.

نکات اجمالی

- فرماندار کل طبق ماده 96 از قانون اساسی کانادا/ مصوب 1867، قدرت انتصاب قضات در دادگاه‌های عالی آلبرتا را دارد.
- در صورت تصویب، این طرح درخواست اصلاح قانون اساسی را خواهد داشت. هرگونه اصلاحیه‌ای از این دست، پیش از آنکه به عنوان قانون اعلام شود، مستلزم تأیید مجمع قانونگذاری آلبرتا و پارلمان خواهد بود.
- در حال حاضر انتصابات قضایی دادگاه عالی از طریق کمیته‌های مشورتی قضایی انجام می‌شود که متقاضیان را ارزیابی و غربالگری کرده و توصیه‌های غیرالزام‌آوری را به دولت فدرال ارائه می‌دهند.

اطلاعات مرتبط

- [توصیه‌های Alberta Next Panel](#)

اخبار مرتبط

- اتحاد استان‌ها برای اصلاح انتصابات قضایی (24 مارس 2026)
- انتصابات قضایی فدرال در آلبرتا: رئیس دولت استانی، اسمیت و نخست‌وزیر، وزیر آمری (3 فوریه 2026)

چند رسانه‌ای

- [کنفرانس خبری را ببینید.](#)